

KLIMA BULLETIN

25/2026

TÝDENNÍ AKTUALITY OD TÝMU **INTERSUCHO**
NEJEN O SUCHU, POŽÁRECH, HORKU A ZMĚNĚ KLIMATU

Horká vlna přinese nejen silný tepelný stres, ale také návrat silného půdního sucha, zvýší požární riziko a prohloubí vodní stres v lesích.

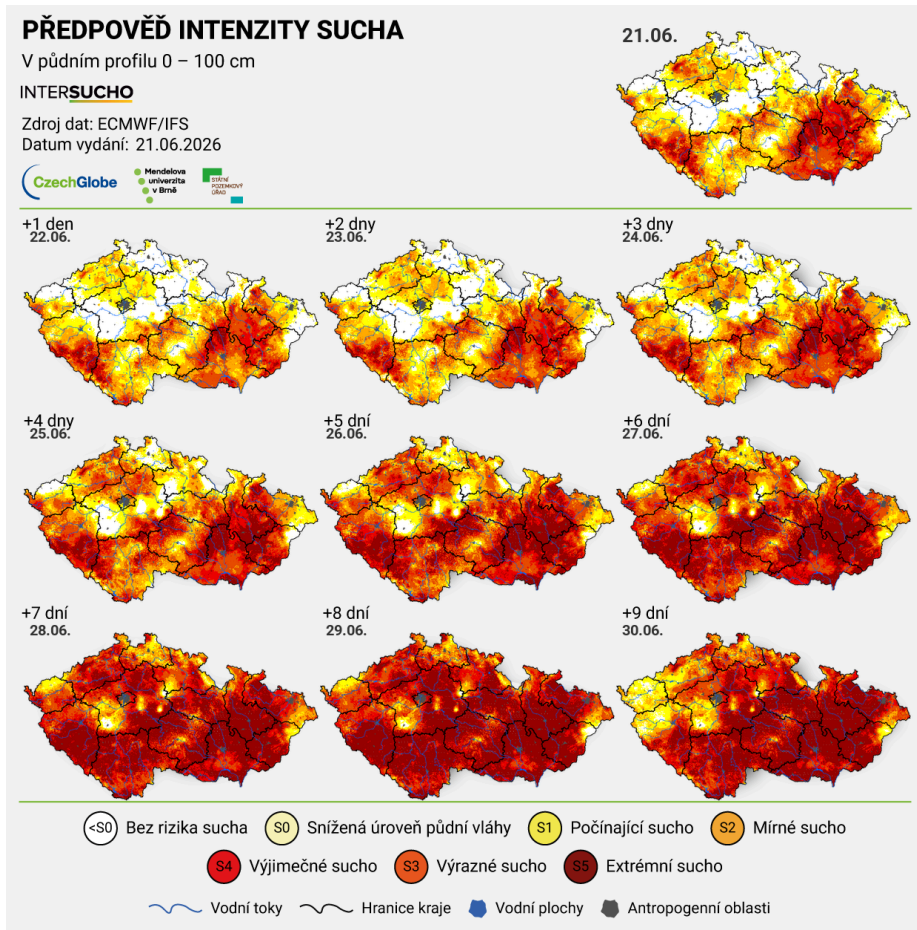

OBSAH

Horká vlna přinese návrat půdního sucha	3
O víkendu hrozí silný tepelný stres	5
Vysoké teploty výrazně zvýší požární riziko	8
Vodní stres v lesích se prohlubuje	9
Bázlivec kukuřičný – invazní druh v kukuřici	11
Teploty a nedostatek srážek prohloubí sucho i v Evropě	12
Tepelná zátěž v Evropě dále poroste	14
Suché dřevo podpoří rychlé šíření požárů v Evropě	16

HORKÁ VLNA PŘINESE NÁVRAT SILNÉHO PŮDNÍHO SUCHA

S ohledem na předpověď počasí, podle které očekáváme značný výpar, ale žádné srážky s výjimkou bouřek začátkem týdne, se bude půdní vlhkost výrazně snižovat (obr. 1). Situace se bude zhoršovat v celém profilu. Vyšší odchylka od obvyklého stavu zůstane nadále v hlubší vrstvě půdy 40–100 cm, což poukazuje na dlouhodobý problém.

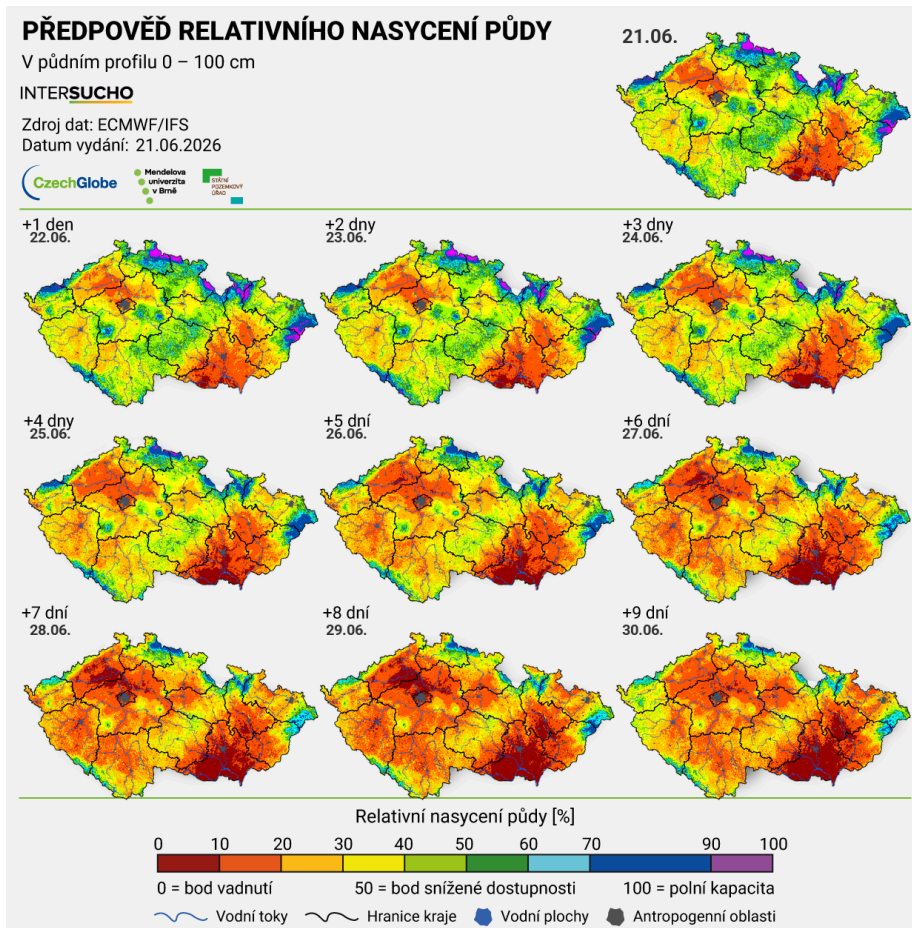

Obrázek 1: Předpověď intenzity půdního sucha v půdním profilu 0–100 cm pro období od 21. 6. do 30. 6. 2026

HORKÁ VLNA PŘINESE NÁVRAT SILNÉHO PŮDNÍHO SUCHA

Nejméně půdní vláhy bude na jižní Moravě, kde nasycení půdy klesne i pod 10 %, což je hodnota velmi blízká bodu vadnutí (obr. 2). Ke konci týdne bude mírné až výrazné půdní sucho pozorováno na 80 % území republiky.

Obrázek 2: Předpověď relativního nasycení půdy v půdním profilu 0–100 cm pro období od 21. 6. do 30. 6. 2026

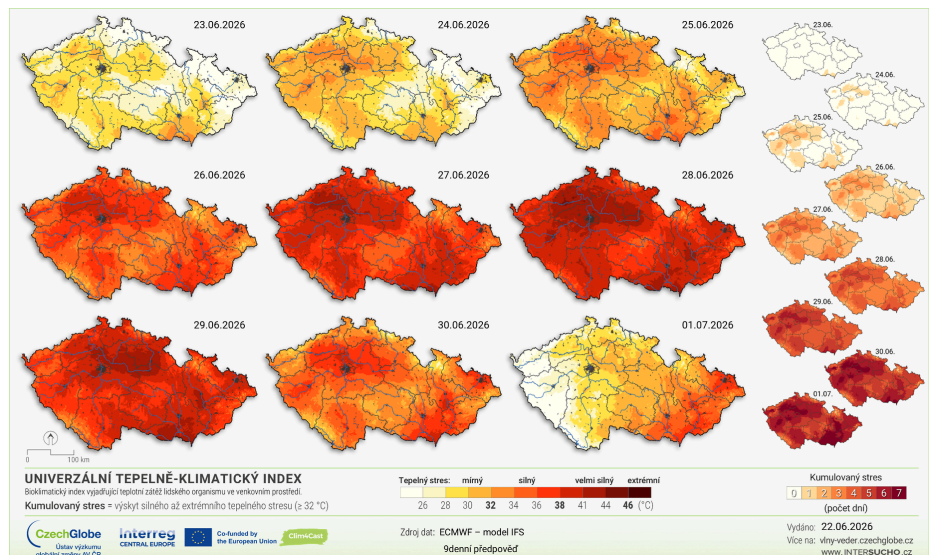

O VÍKENDU HROZÍ SILNÝ TEPELNÝ STRES

Očekává se, že o víkendu mohou teploty vzduchu stoupat až nad hranici 37 °C. Pro vyjádření celkového zatížení lidského, ale i zvířecího organismu jsou však klíčové indexy tepelné zátěže, protože samotná teplota vzduchu nestačí k určení toho, jak organismus teplo reálně vnímá.

Tepelný index (TI) a univerzální tepelně-klimatický index (UTCI) představují dva různé způsoby, jak vyjádřit pocitovou teplotu. Komplexnější pohled nabízí UTCI (obr. 3), který popisuje nejen fyziologický komfort lidského těla za specifických meteorologických podmínek, protože bere v úvahu okolní teplotu, vlhkost, vítr a záření, ale zahrnuje také dynamický model lidské termoregulace.

Není vůbec vyloučeno, že hodnoty obou indexů se dostanou až nad hranici 40 °C. To by znamenalo již velmi silný tepelný stres organismu (obr. 4).

Obrázek 3: Předpověď Univerzálního tepelně-klimatického indexu (UTCI) vyjadřujícího míru tepelného stresu od 23. 6. do 1. 7. 2026

Poznámka: UTCI je bioklimatický index, který popisuje fyziologický komfort lidského těla za specifických meteorologických podmínek. Bere v úvahu okolní teplotu, ale také faktory, jako je vlhkost, vítr a záření, které významně ovlivňují fyziologickou odezvu na prostředí.

O VÍKENDU HROZÍ SILNÝ TEPELNÝ STRES

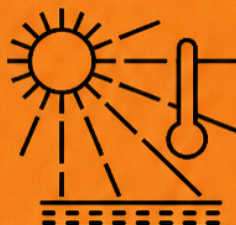
I v minulosti se však na území Česka vyskytly dosti výrazné horké vlny, které byly zatím horší než ta současná. Mezi nejintenzivnější patřily horké vlny v letech 1994 a 2018. Například v Brně trvala horká vlna v roce 1994 celkem 18 dnů nepřetržitě, s průměrnou maximální teplotou 34,1 °C. V roce 2018 trvala 19 dnů nepřetržitě a průměrná maximální teplota během celé vlny dosáhla 32,9 °C.

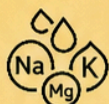
Obrázek 4: Popis vybraných stupňů univerzálního tepelně-klimatického indexu (UTCI)

JAK SE CHRÁNIT PŘI VLNĚ VEDER

PIJTE DOSTATEK TEKUTIN

DOPLŇUJTE MINERÁLY

NOSTE SVĚTLÉ A VZDUŠNÉ OBLEČENÍ

CHRAŇTE POKOŽKU, HLAVU A OČI

VĚTREJTE JEN BRZO RÁNO A V NOCI

VYHÝBEJTE SE PŘÍMÉMU SLUNCI

**OMEZTE FYZICKOU NÁMAHU,
ZEJMÉNA NA SLUNCI**

**POZORUJTE PŘÍPADNÉ
PŘÍZNAKY ÚPALU A ÚŽEHU**

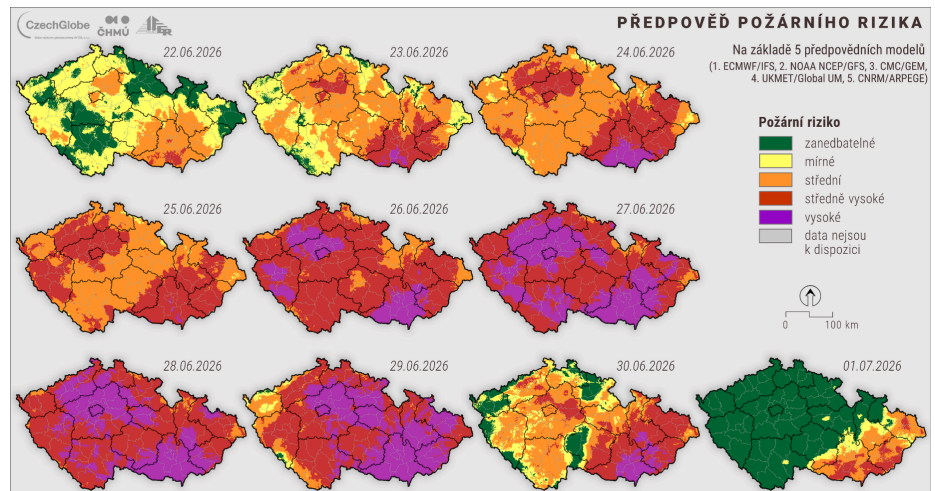
**VYHNĚTE SE PRUDKÉ ZMĚNĚ TEPLOT
PŘI PŘECHODU Z KLIMATIZOVANÝCH
PROSTOR DO VENKOVNÍHO HORKA**

**SLEDUJTE PŘEDPOVĚĎ
A BUĎTE NA HORKO PŘIPRAVENI**

VYSOKÉ TEPLoty VÝRAZNĚ ZVÝŠÍ POŽÁRNÍ RIZIKO

Vysoké teploty se budou značně podílet na rychlém snižování vlhkosti mrtvého dřeva, což je jeden z nejdůležitějších parametrů pro vznik i šíření požárů. S ohledem na to, že vítr očekáváme spíše slabý, bude to nyní hlavní faktor zvyšující požární riziko. Nejvyšší stupeň požárního rizika bude o víkendu platit na 40 % území Česka. Nejhorší situace bude na jižní a střední Moravě a ve středních Čechách (obr. 5).

Obrázek 5: Předpověď požárního rizika v období od 22. 6. do 1. 7. 2026

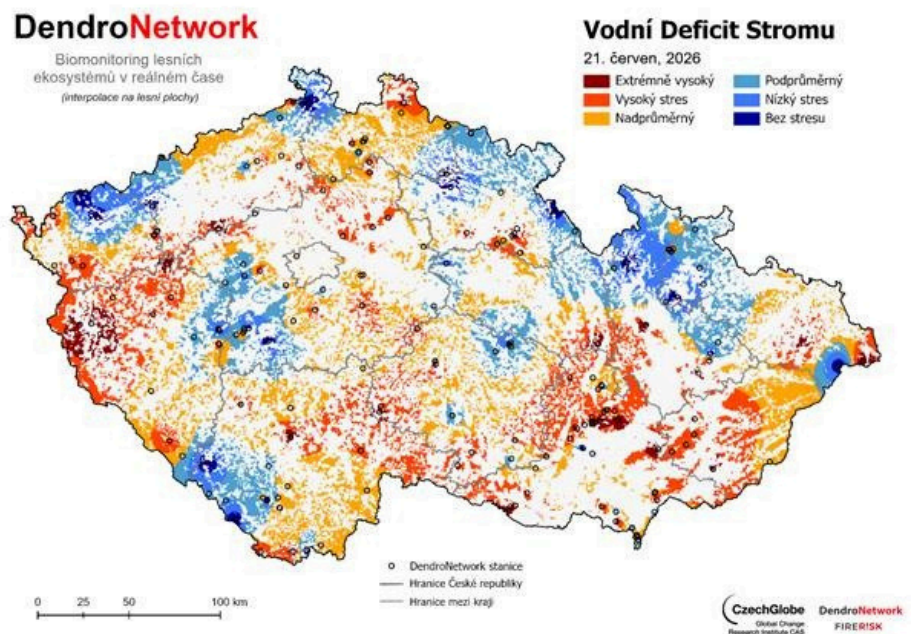

VYSOKÉ TEPLoty PROHLUBUJÍ VODNÍ STRES V LESÍCH

Především konec minulého týdne se nesl ve znamení vysokých teplot a vysokých hodnot sytostního doplnku (z anglického vapor pressure deficit - VPD) prakticky na celém území ČR. Sytostní doplněk je klíčovým faktorem ovlivňujícím transpiraci a vodní bilanci stromů. Vysoké hodnoty VPD zvyšují výpar vody z listů, což vede k rychlejšímu vysychání půdy a vodnímu stresu.

Tento stav je zvláště nepříznivý v kontextu snížené vitality lesních porostů z předchozích měsíců, vyjádřené vodním deficitem stromů. Aktuálně je na více než 65 % území evidován nadprůměrný a vyšší deficit a zároveň klesají zásoby vody v půdě (obr.6).

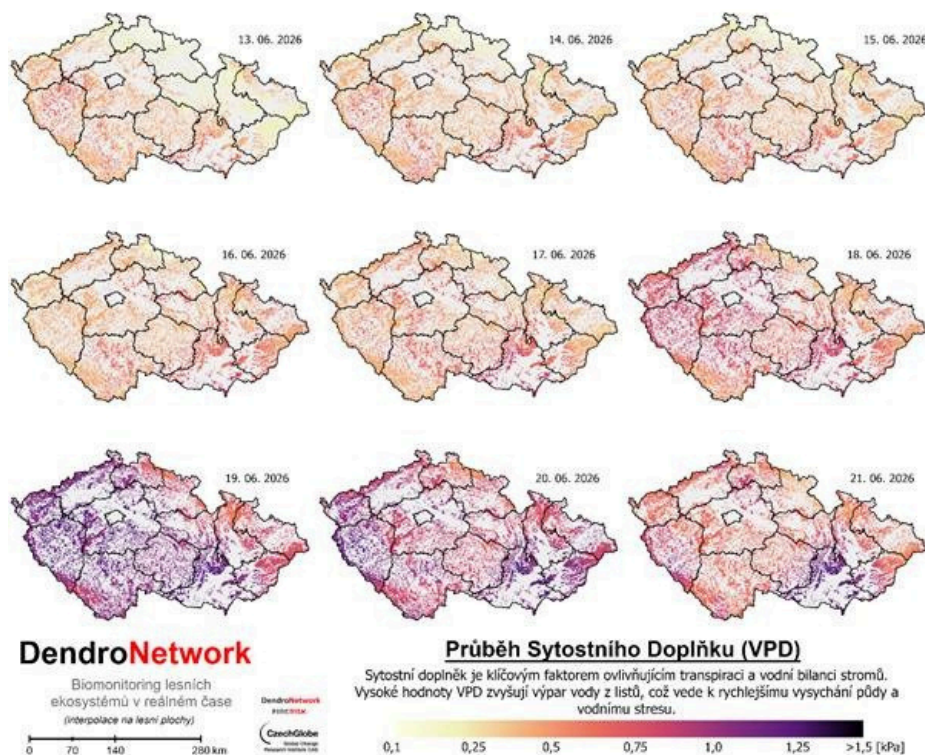
Stromy v takto nepříznivých podmínkách zastavují přírůst, což se může výrazně promítnout do celkové roční produkce.

Obrázek 6: Vodní deficit stromu k 21. 6. 2026

VYSOKÉ TEPLoty PROHLUBUJÍ VODNÍ STRES V LESÍCH

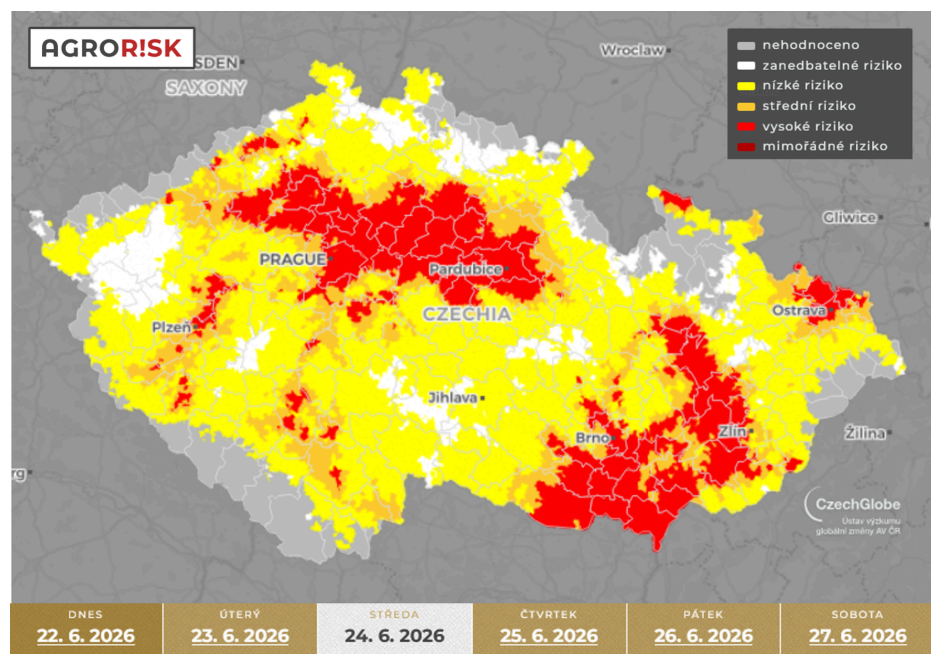

Obrázek 7: Průběh sytostního doplněku (VPD). Sytostní doplněk označuje schopnost vzduchu pojmout další vodní páru. Pro stromy představuje klíčový stresor: čím vyšší je sytostní doplněk, tím sušší je vzduch a tím více vody musí strom odpařit (transpirovat), což může vést k suchu a poškození dřeviny. Při vysokém sytostním doplněku (horké a suché dny) roste teda transpirace a stromy ztrácejí vodu. Pokud nestíhají doplňovat vláhu kořeny, dochází k omezení růstu a fotosyntézy, snížení vitality až v krajních případech k odumírání stromů v důsledku sucha.

BÁZLIVEC KUKUŘIČNÝ — INVAZNÍ DRUH V KUKUŘICI

Bázlivec, škůdce kukuřice, byl do Evropy zavlečen ze Severní Ameriky. Přítomnost škůdců v porostech je možné sledovat pomocí feromonových lapáků zachycujících samce brouků, kdežto škodící larvy na sebe upozorní samy nezaměnitelným způsobem. Larvy poškozují hlavní i vedlejší kořeny kukuřice. Při částečném poškození kořenového systému rostliny nemají dostatečnou oporu a poléhají. Zároveň se snaží napřimovat a tvoří specifické tvary, tzv. husí krky. Dospělí brouci se nejdříve živí pylem a bliznami kukuřice, později napadají klasy a mohou způsobovat jejich nepravidelnou hluchost. Základním ochranným opatřením založeným na prevenci je dodržování osevních sledů. Především monokulturní porosty slouží jako významný rezervoár populací bázlivců, kteří se z nich šíří do okolních ploch s pěstovanou kukuřicí. Jako přímá ochrana se používají registrované přípravky proti larvám i dospělcům. Proti larvám lze využít také systém biologické ochrany v podobě přípravku obsahujícího parazitické hlístice. V průběhu tohoto týdne zobrazuje AgroRisk vysoké riziko letové aktivity brouků v teplých oblastech. V teplém počasí se riziko bude rychle šířit do přilehlých oblastí (obr. 8).

Obrázek 8: Riziko aktivity bázlivce kukuřičného ve středu 24. 6. 2026

AGRORISK

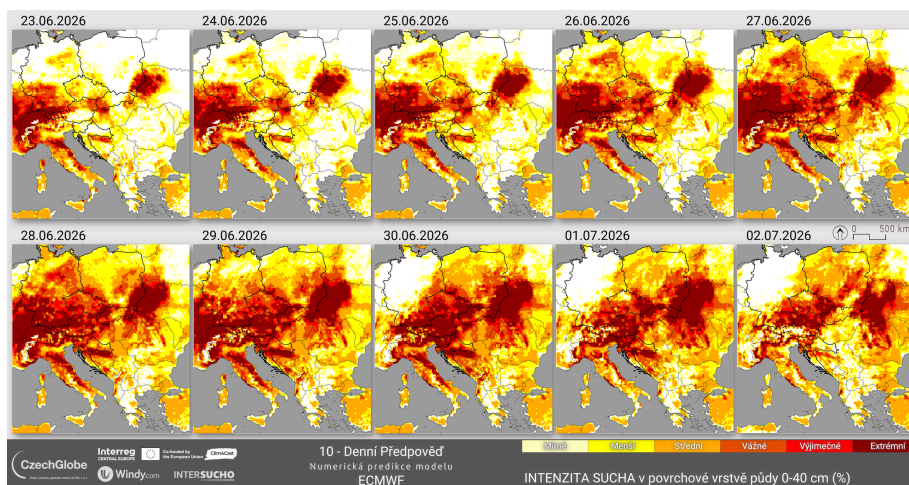
AGRORISK.CZ

PRO VÍCE DETAILNÍCH MAP RIZIK

VYSOKÉ TEPLoty A NEDOSTATEK SRÁŽEK PROHLouBÍ SUCHO V EVROPE

Aktuální odchylka vlhkosti půdy v povrchové vrstvě do 40 cm je patrná zejména v jižní a západní části sledovaného regionu a také v oblasti dlouhodobě se vyskytujícího sucha na hranici mezi Polskem a Ukrajinou (obr.9). V důsledku vysokých teplot a absence srážek se bude sucho postupně rozšiřovat. Výskyt výjimečného a extrémního sucha se očekává zejména v oblastech severní Itálie, jižního Německa, na hranici mezi Polskem a Ukrajinou, ale také v Rakousku, na Slovensku, ve Slovinsku a v Chorvatsku. V hlubších vrstvách půdy do 1 a 2 m se sucho vyskytuje a nadále bude vyskytovat velmi podobně jako ve vrstvě povrchové.

Obrázek 9: Předpověď intenzity sucha ve vrstvě půdy 0–40 cm od 23. 6. do 2. 7. 2026

CLIM4CAST

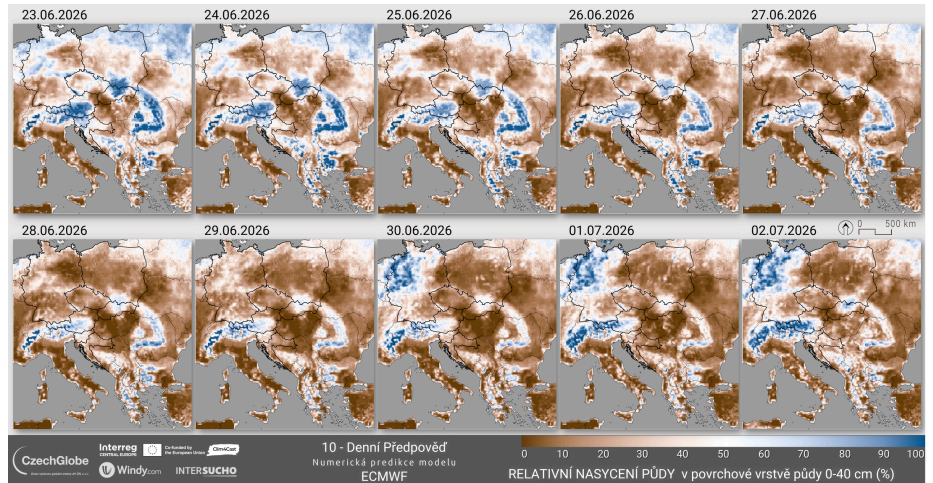
CLIM4CAST

MONITORING A PŘEDPOVĚĎ SUCHA, VEDRA A POŽÁRU
V EVROPE

VYSOKÉ TEPLoty A NEDOSTATEK SRÁŽEK PROHLoubÍ SUCHO V EVROPĚ

Relativní nasycení ukazuje nedostatek vláhy a stres suchem na většině sledovaného regionu, přičemž tento stav bude nadále přetrvávat (obr. 10). Pouze ve vyšších horských polohách, tedy v rakouské a italské části Alp, v Tatrách a Karpatech pokrývajících Rumunsko a Ukrajinu, bude patrná tendence k vyššímu procentuálnímu nasycení půdy, i když i zde bychom v tuto dobu na základě dlouhodobých dat očekávali vyšší nasycení půdy vláhou.

Obrázek 10: Předpověď relativního nasycení půdy ve vrstvě 0–40 cm od 23. 6. do 2. 7. 2026

CLIM4CAST

CLIM4CAST

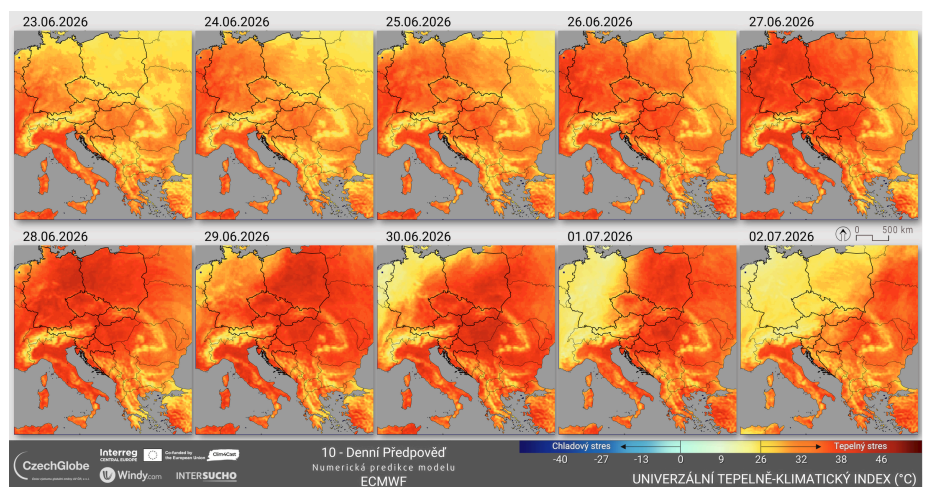
MONITORING A PŘEDPOVĚĎ SUCHA, VEDRA A POŽÁRU
V EVROPĚ

TEPELNÁ ZÁTĚŽ V EVROPĚ DÁLE POROSTE

Z hlediska teplotního indexu (TI), který kombinuje teplotu a vlhkost vzduchu, se budou vysoké hodnoty vyskytovat zejména od 24. 6. Tyto podmínky se budou v následujících zhruba pěti dnech postupně přesouvat přes Evropu a přetrvají až do konce června (obr. 11).

Z hlediska univerzálního tepelně-klimatického indexu (UTCI), který kromě teploty a vlhkosti vzduchu bere v úvahu také radiaci a rychlost větru a ukazuje, jaké podmínky lze očekávat zejména při pobytu venku na přímém slunci, se bude situace zhoršovat. Vysoké hodnoty indexu se budou vyskytovat v následujících dnech až do 1. 7., přičemž nejvyšších hodnot bude dosahováno během tří dnů od 27. do 29. 6.

Obrázek 11: Předpověď Univerzálního tepelně-klimatického indexu (UTCI) vyjadřujícího míru tepelného stresu od 23. 6. do 2. 7. 2026

Poznámka: UTCI je bioklimatický index, který popisuje fyziologický komfort lidského těla za specifických meteorologických podmínek. Bere v úvahu okolní teplotu, ale také faktory, jako je vlhkost, vítr a záření, které významně ovlivňují fyziologickou odezvu na prostředí

CLIM4CAST

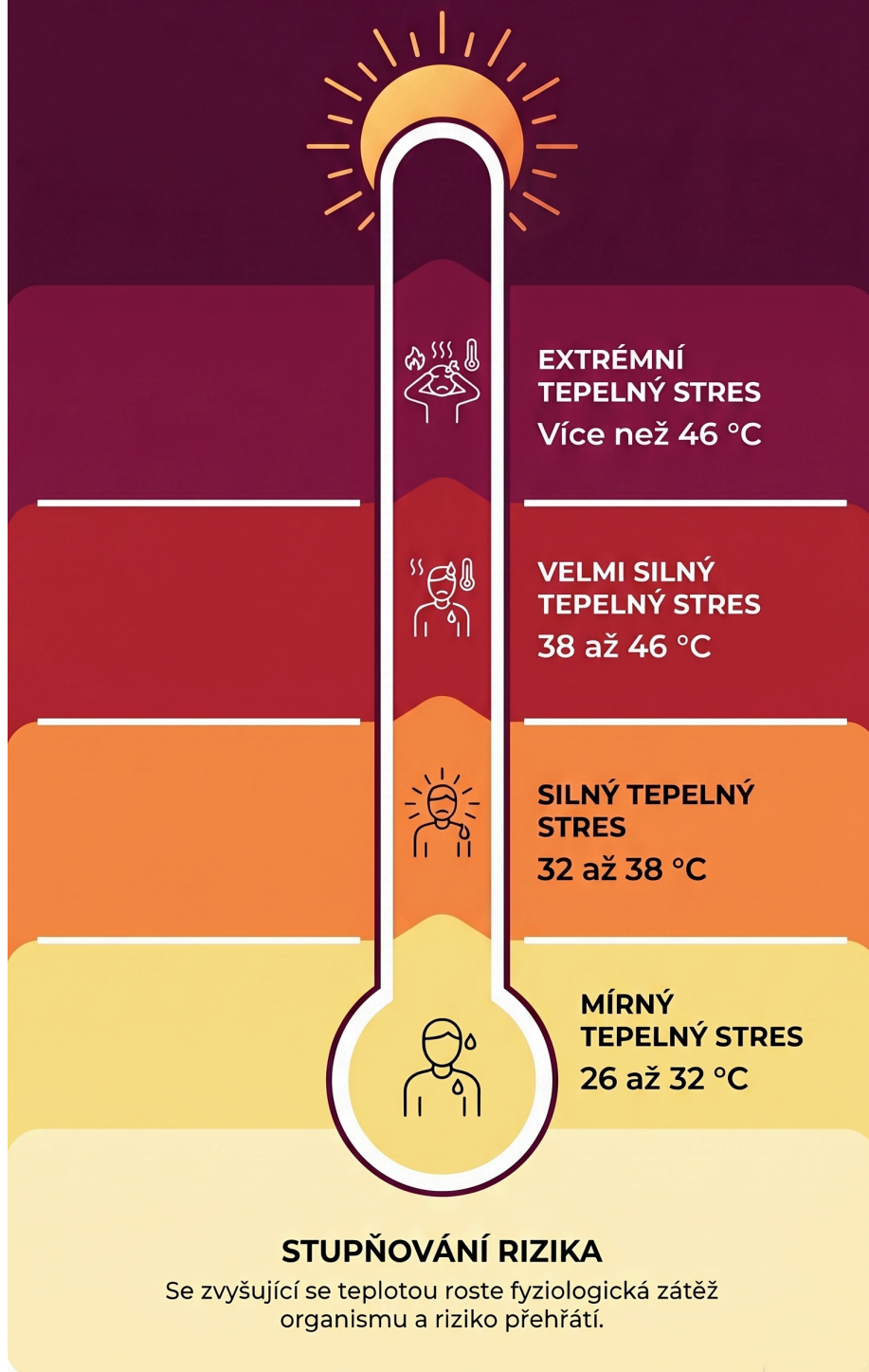
CLIM4CAST

MONITORING A PŘEDPOVĚĎ SUCHA, VEDRA A POŽÁRU
V EVROPĚ

TEPELNÁ ZÁTĚŽ V EVROPĚ DÁLE POROSTE

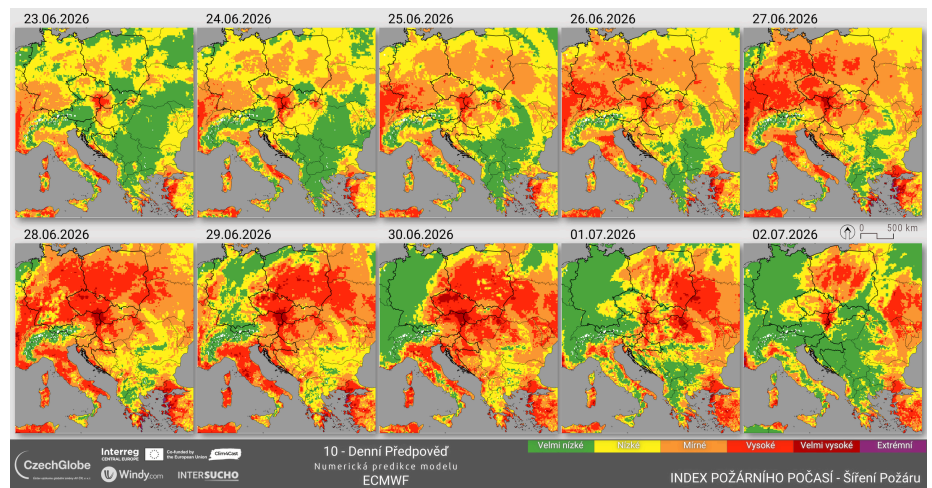
STUPNĚ TEPELNÉHO STRESU PODLE INDEXU UTCI

CLIM4CAST**CLIM4CAST**MONITORING A PŘEDPOVĚĎ SUCHA, VEDRA A POŽÁRU
V EVROPĚ

SUCHÉ DŘEVO PODPOŘÍ RYCHLÉ ŠÍŘENÍ POŽÁRŮ V EVROPĚ

Vlivem vysokých teplot a sucha se bude výrazně zvyšovat riziko šíření požárů i v Evropě. Zejména velké kusy mrtvé dřevní hmoty, tedy kmeny a větve do průměru 20 cm, vykazují výrazné prosychání v celé sledované oblasti Evropy. Pouze ve vyšších horských polohách zůstává vlhkost paliva vysoká, podobně jako je zde nižší výskyt půdního sucha. Zároveň i drobný materiál, jako je jehličí, suché listí a menší větvičky, vykazuje velmi nízkou vlhkost, a tím podporuje rychlé vznícení požáru.

Velmi vysoké riziko šíření požárů se tak bude vyskytovat zejména v období od 27. do 29. 6. a dotkne se především jižní Moravy, severního Rakouska a jižní části Slovenska (obr. 13).

Obrázek 13: Předpověď šíření požárů pro období od 23. 6. do 2. 7. 2026

CLIM4CAST

CLIM4CAST

MONITORING A PŘEDPOVĚĎ SUCHA, VEDRA A POŽÁRŮ
V EVROPĚ

MÁTE JAKÝKOLI DOTAZ NEBO NÁPAD NA ZLEPŠENÍ? – POTŘEBUJETE SE S NÁMI SPOJIT? – JSME TU PRO VÁS!

KONTAKT

Monika Hojdanová

+ 420 774 679 349

hojdanova.m@czechglobe.cz

Ústav výzkumu globální
změny AV ČR, v. v. i.
Bělidla 986/4a
603 00 Brno

AUTOŘI TOHOTO ČÍSLA

- Lenka Bartošová
- Monika Hojdanová
- Jan Krejza
- Eva Svobodová
- Pavel Zahradníček

JSME ON-LINE!

ÚSTAV VÝZKUMU GLOBÁLNÍ ZMĚNY AV ČR

WEB
CZECHGLOBE

LINKED-IN
CZECHGLOBE

FACEBOOK
CZECHGLOBE

INSTAGRAM
CZECHGLOBE

INTERSUCHO

FIRERISK

AGRORISK

DENDRONETWORK

